

Rok III.

Nowy Sącz, dnia 1 kwietnia 1929.

Nr. 4.

Szczęść Boże!

Odszedł od nas Ten, który był dla nas wszystkim! Porzucił nas wezwany na wyższe zaszczytne dla Niego stanowisko wizytatora szkół średnich w Lublinie, odszedł żegnany serdecznie przez wszystkich.

Czem był dla nas potrzebujemy; poświadczą czały w oczach każdego, Tego Najukochańszego jaciela.

On nas prowadził idei Dobra, Piękna i Prumysły na utworach na— On z serc naszych potrawydobyć uczucia, On nas przeszłości", pracę i umieszłych, On zachęcał do płomieni, — szukania no— I odszedł.

Żegnamy Cię na nego pisma, żegnamy Cię, sora, Wychowawcę, Przy— Młodych.

Niech Bóg Ci dze, — niech Cię otoczą pozostawiłeś w N. Sączu, czą najobfitsze plony; idź w nową drogę z tą wiarą, że posiane przez Ciebie ziarna nauki i wszczepione w serca nasze idee Dobra, Piękna i Prawdy przebogaty owoc wydadzą, a przyszła nasza praca i postępowanie poświadczą, że nigdy Cię w życiu nie zapomnimy!

Prof. Stanisław Komar.

Młodych, mówić nie po— o tem lzy, które błysgdys przyszło pożegnać naszego Mistrza i Przy—

po drogach wzniosłych wdy, On kształcił nasze szych pisarzy i poetów, fił najgłębsze i najlepsze nauczył czcić „ołtarze łowania pokoleń prze— „szukania prawd jasnych wych nieodkrytych dróg“.

łamach Twego ukocha— jako Najlepszego Profesora i Przywódcę nas

szczęści na nowej drodze serca tak miłujące, jakie niech pracę Twoją wień—

JADIK.

ALLELUJA!

Alleluja! — dzwon ogłasza,
Bije w ścianę serce - stal:
Chrystus powstał — dusza nasza
Gubi troski, smutek, żal.

Alleluja! Polsko droga,
Dziś, gdy szczęścia idzie czar,
Chcemy podnieść wzrok do Boga,
By owocnym był serc żar.

Alleluja! — Choć pomału —
Nieść Ci chcemy chwały kwiat,
Dążyć w kraje ideału,
Wrócić szczęście dawnych lat.

WŁODZIMIERZ OGOŃCZYK GODZISZEWSKI.

HASŁA I CZYNY

Ukochanej Młodzieży Polskiej.

Górną jest rzeczą płomienne w świat rzucać Pieśni,—
Niecić Ideały, — Naród w nieścigłą wieść dal...
Zamierzchłych dziejów urok z wieków wskrzeszać pieśni,
Balsamem koić dusze — lazurem morskich fal!

Lecz, gdy się życia przemożne ozwą hejnały,
Lutni struny trzeba stargać, — serc tęskny zgnieść żal,
Na bój Jutra iść z męstwem, jak rycerz wytrwały,
Życia kuć Świty, — marzenia w Czynów zmienić stal!

Bo Pieśń jest życia mistrzynią, — surmą wspaniałą!
Z dusz Bohaterstwa zdolna wydobyć wawrzyny!
Na Szczyt młodych wieść rzesze — z nieśmiertelną chwałą!

W Legion Polski — zakujcie się Córy i Syny,
Świadomie gnani — czasu spienioną nawałą,
Ojczyźnie karnie twórcie — Szczęścia podwaliny!

M. K.

W hołdzie Marszałkowi J. Piłsudskiemu w dniu 19/III.

Po tragicznej klęsce narodowej w r. 1863, gdy zostaliśmy sam na sam z przemocą, która szła ku nam pijana zemstą za nieprzerwany stuletni bunt, ziejąc nienawiścią, grożąc katorgą — gdy duch w nas osłabł — wiara zetliła się — zapadliśmy w letarg narodowy.

Z tego letargu wyrwać — ducha obudzić — wykorzenić zwątpienie — tchnąć zapal w wąpiących, — nie żebrac, nie skomleć, nie potrząsać strzępami dawnej świetności, nie czekać cierpliwie na ochłapy, jakie zaborcy raczą nam rzucić łaskawie, — ale opancerzoną pięść wyciągnąć po to, co nam zabrała przemoc — przeorać zapalem pole ducha polskiego, pełne drzemiącej siły, leżącej odłogi — ożywić tę kostnicę duchów, jaką była Polska, — podjął się jeden tylko człowiek, co poszedł za jękiem ludzkim, któremu drogowskazem było cierpienie narodu, — znalazł tych, podźwignął, wezwał i złączył w towarzyski obóz bojowników o wolność, o których Ojczyzna zapomniała, a którzy w odpowiedniej chwili podjąć się mogli zadania dziejowego Polaka — by zniweczyć przemoc człowieka nad człowiekiem, osadzić wśród Polaków poczucie siły i obalić niewolę.

Człowiekiem tym był Józef Piłsudski. „Urodzony w niewoli, okuty w powiciu“ podjął sam walkę ze znużonym polskim duchem Samoniewoli. Poza Nim nie było nic, jeno w dali powiewał sztandar dalekiej Ojczyzny, — przeciwnie Niemu była niechęć, trwoga, przerażona Samoniewola narodowa.

Z garstką Czarowiców wyszedł „w najciemniejszą jesienną noc, gdy huczał wicher i bił deszcz“, gdy „my wszyscy, dwudziestomiljonowy naród spaliliśmy w swych sypialniach, pokojach, izbach, poddaszach i norach podziemnych kamiennym snem niewolników“, w bój i w tę noc przyniesioną została do Polski — Wolność. Po heroicznej epopei wojennej, stoczył drugą walkę nie mniej ciężką z partyjnictwem, samowolą, z nieposzanowaniem prawa, niezgodą, ze społeczeństwem, które wyraz wolność pojęło tak, że „nam wolno wszystko“, zwyciężył i stworzył Potężną Polskę. Zapisał się On złotymi zgłoskami w naszych sercach jako Wielki Budowniczy Polski i takim na wieki zostanie.

Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu za to, że przerwał tragiczne koło nierządu i słabości, w jakim od trzech wieków zamykało się życie narodu polskiego, należy się najgłębszy hołd, który w dniu Jego Imienin u stóp składa cały naród.

Pierwszy Marszałek Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Józef Piłsudski
niech żyje!

POTOCZEK STANISŁAW.

Muzyka jazzbandowa.

Opinie muzyków o wartości muzyki jazzowej są sprzeczne. Jedni kwalifikują jazz jako jeden z objawów ogólnego powojennego obniżenia poziomu i smaku artystycznego i t. zw. powszechnie formę użycia. Inni natomiast chcą widzieć w jazzbandzie zapowiedź nowego stylu muzycznego i przypisują mu znaczenie wprost rewelacyjne. Przeciętny muzyczny ogół traktuje ten problemat bardziej obojętnie, w każdym razie jako pewien interesujący eksperyment muzyczny. Oczywiście, że należałoby się oświadczyć za zdaniem tych pierwszych.

„Jazz” jest to wyraz angielski, wykrzyknik, którego używają Negrzy apasze w okolicach Nowego Orleanu w podmiejskich lokalach

tanecznych. Wykrzyknik ten „jazz” [niem. hetzen — szcuć, podniecać] działa niezwykle podniecająco na ich strukturę duchową. Wykrzyknikiem tym ochrzczono muzykę murzyńską. Jazz jest emanacją muzyki ludowej, mianowicie murzynów północno - amerykańskich.

Stworzyli go Negrzy i Metysi z wyspy Kuby i San-Domingo, owa rasa ujarzmiona przez białych, rzucona z ojczyzny na obcy łód. Pracując ciężko w plantacjach, dawali wyraz w swych pieśniach religijnych [Negro-Spirituals] tęsknocie za wolnością. Melodje tych pieśni są pełne smutku, a w jednostajnym, kołyszącym ich rytmie przebijają się tragizm rozpacz. — Kiedy murzyni odzyskali wolność, owładnęła nimi radość niepohamowana. Długo skrępowane ręce i skute nogi mogli teraz swobodnie odprężyć, mogli rzucić się w wir rytmu, mogli nacieszyć się wolnością. Wyrazem tej radości był taniec

E. M.

Łodzią do Gdańska.

[Dokończenie].

Zwiedziwszy miasto, udaliśmy się w dalszą podróż. Wiosłowaliśmy cały dzień i noc, a dopiero o godz. 3 nad ranem stanęliśmy w Toruniu, przebywszy 60 km. Stąd Zdzisek pojechał do krewnych do Bydgoszczy, gdzie pozostał już z powodu braku paszportu, jaki potrzebny jest na granicy polsko-gdańskiej. W mieście zwiedziliśmy parę kościołów, pochodzących jeszcze z wieków średnich, poczem popłynęliśmy dalej.

Następnym miastem, gdzieśmy stanęli, był Fordoń, który na szczególną uwagę nie zasługuje. — Mając pomyślny wiatr, rozwinęliśmy żagiel, który nam wielce ulżył w pracy. O żaglu dojechalśmy pod wieczór do Chełmna, miasta dość dużego. Na

drugi dzień siła pomyślnego wiatru powiększyła się, to też pruliśmy fale równo z towarzyszącą nam jolką. W Grudziądzu zatrzymaliśmy się parę godzin, poczem chwyciliśmy za wiosła, gdyż wiatr dał przeciwny.

Jeszcze tego dnia zbliżyliśmy się do granicy pruskiej, biegnącej wzdłuż Wisły i tu pod miasteczkiem Nowem zanocowaliśmy na berlince. — O świcie wzięliśmy się do wiosel, postanawiając stanąć w Tczewie. Podróż była marna, padał bowiem deszcz i dął wiatr przeciwny.

Do Tczewu przy płynęliśmy dopiero o 2 w nocy. Czekając dnia, ułożyliśmy się do snu na łodzi, gdzie też chłód dawał się we znaki. — W mieście ku naszemu wielkiemu zdziwieniu i radości, spotkaliśmy się z jednym z naszych panów profesorów. Spotkanie było tem miłsze, żeśmy od początku podróży nie widzieli się z nikim tak dobrze

Regtajm [Ragtime], pełen wyladowania energii i radości, I tu znajdziemy kolebkę głosnego dziś jazzu.

Pierwszą formą jazzu był zapomniany już dzisiaj Hek-welk [Cace-Walk], początkowo szydercza karykatura tańców europejskich. Ujarmiony Negr wyśmiewał białych ludzi i wyszydzał ich ruchy w tańcu. Ale dając karykaturę tych tańców zabarwił je indywidualną cechą swego impulsywnego temperamentu, tu bowiem występuje już jako charakterystyczny czynnik rytmiczny synkopa [t. j. akcentowanie słabej części taktu], typowa dla wszystkich tańców murzyńskich.

Późniejszą fazą rozwojową było Tango, tańczone zrazu przez Kreolów i Mulatów — taniec pełen wyuzdania. Później Tango zostało wysubtelnione przez białych, przybrało rytm powolny, a przede wszystkim odznaczało się śpiewną, sentymentalną melodią.

Ostatnie wreszcie stadium w rozwoju jazzu

stanowi szereg nowoczesnych tańców, jak one-step, two-step, foxtrott, gwałtowny charleston, black-bottom, new-blues i vale, mieszanina tanga, bluesa, charlestona i t. p. — Tańce te są utrzymane w takcie parzystym [na dwa] i posługują się nerwową synkopą, drgającą niepokojem. Muzyki do tych tańców dostarczali sami Murzyni. Muzyka ta nie krępowała się żadnymi prawidłami i więzami tradycji europejskiej, każdy instrument improwizował różnorodne melodje wśród materiału harmonicznego, który tę całość spajał.

Wśród tego materiału harmonicznego uwydatniały się jakieś zgrzyty, niby fałsze, pewne drobne odchylenia od djatonicznych stopni, jako objawy niepewności czy zdenerwowania. W skład pierwszych murzyńskich jazzbandów wchodziły: fortepian, skrzypce, cornet a piston, klarnet, puzon wyciągany, banjo i przeróżna perkusja. Zazwyczaj jeden Murzyn obsługiwał cały aparat perkusyjny

znajomym. Popołudniu mimo huraganowego a przeciwnego wiatru odbiliśmy od brzegu, borykając się z potężnymi zwałami wodnymi. Chcieliśmy koniecznie chociażby w nocy stanąć u celu podróży.

Pod wieczór wjechaliśmy na terytorjum gdańskie, często oświetlani reflektorami przejeżdżających statków, których unikaliśmy, bojąc się przytrzymania. Nie mogąc doczekać się tak upragnionej łuny nad miastem, postanowiliśmy gdzieś koło 12-tej w nocy zaczekać do rana i odpocząć. Wyciągnęliśmy zatem łódź do połowy na brzeg, a sami ułożyli się na jej dnie. Nareszcie zbudził mnie, kiedy słońce było dość wysoko, jakiś przejmujący chłód. Podniosłem płótno żaglowe i zobaczyłem całą rufę łodzi razem z bagażem i moimi nogami pod wodą. Czempredziej wodę wyczerpaliśmy i ze smutkiem skonstatowaliśmy, że zamokły kłisze już nasświetlone, jakoteż resztki zakupionej w Tczewie

żywności. Przyczyną tego były fale powstałe od statku, który w nocy musiał blisko nas przejechać.

W urzędzie celnym, jakoteż w biurze meldunkowym na gdańskiej szluzie mieliśmy dużo arcywesołych zdarzeń. Na Leniwce, na której jazda należała do najgorszej [podwodne rośliny], zapoznaliśmy się z pewnym Niemcem sportowcem, który prosił nas o odwiedzenie go w domu. Pod wieczór zawinęliśmy do przystani „Polskiego Klubu Wioślarskiego“ w Gdańsku.

Na drugi dzień odwiedziliśmy w Langfuhr znajomych akademików, którzy nas po mieście oprowadzili i pokazali rzeczy godne widzenia. Przez następne dni byłem u znajomego Niemca, z którym miałem sposobność przejechać się jego własnym jachcikiem z Gdańska na Hel i z powrotem. W czwartym dniu wyjechaliśmy z Gdańska koleją do Gdyni, gdzie zabawiliśmy jeden dzień, zwie-

w sposób groteskowy i szalał jak wcielenie szatana. — U nas jeszcze czasami robi się z tego głupkowate widowisko, natomiast oryginalny jazz zarzucił go jako niesmaczny dodatek i zredukował perkusję do minimum.

Tu kończy się rola twórcza żywiołu murzyńskiego. — Dalsze losy jazzu spoczęły w ręku zawodowych muzyków, europejczyków, którzy go przekształcili w drugi gatunek, zmodernizowany i skomplikowany jazz.

Urodziny jazzu, ściśle biorąc, datują się od pojawienia się czysto instrumentalnego fox-trotta — utworu Irvinga Berlina. Ten król jazzbandu w New-Yorku zdobył na jazzie fortunę, zyskał sławę i rzadką popularność. Z pochodzenia Żyd, potrafił trafić do serca publiki i nadać jazzowi formę łagodniejszą, orkiestralną. Z Ameryki więc rozpoczął jazz swoją wędrówkę artystyczną a zarazem propagandową po całej Europie. W r. 1918 do-

tarł do Paryża i wywołał oszołomienie wśród społeczeństwa.

Jest rzeczą niezmiernie ciekawą, dlaczego jazz mimo swojego kakofonicznego brzmienia przyjął się w Europie z tak wielkim powodzeniem? — Otóż jazz zastał Europę wyczerpaną długoletnią wojną, znękaną fizycznie i duchowo i pojawił się jako czynnik ożywczy. A jest to rzeczą wiadomą, że niemal we wszystkich epokach historii, w których na społeczeństwo padały czy to żywiołowe klęski, czy wojny, czy ucisk polityczny, że wtedy tłumiony instynkt życia szukał ujścia w sztucznej podniecie, w szale tańca.

Tak samo więc psychika społeczeństwa europejskiego szukała wyładowania temperamentu, tłumionego wśród szczęku broni, i znalazła realizację pragnień w nowej muzyce murzyńskiej.

[C. d. n.]

dzając miasto, port handlowy i wojenny. Wrażen, jakich doznałem w Gdańsku, podczas przejażdżki

Na gdańskiej szluzie.

moc, że nie jestem w stanie streścić ich w paru zdaniach.

Dnia 9 sierpnia ub. r., po miesiącu wodnej wędrówki odjechaliśmy z Gdyni pociągiem zdążającym do Warszawy i do domu.

* * *

Nieraz spotykam się z zapytaniem, co nam z tej wycieczki przyszło? — na co odpowiadam w krótkości: 1-mo — zwiedziliśmy „kawał kraju”; 2-do — nabraliśmy hartu ciała, wyrobili przedsiębiorczość i samodzielność, polegając tylko na własnych siłach, i 3-tio — co najważniejsze, wykazaaliśmy mieszkańcom Pomorza, że nam, chociaż oddalonym o setki mil od Bałtyku, jest on nam równieź jak i im drogi.

po dość wzburzonej zatoce i w Gdyni, była taka

M. M.

ANTONI LANGE.

Dnia 18 marca 1929 zmarł w Warszawie jeden z twórców Młodej Polski, prof. Antoni Lange.

Literatura polska z jego śmiercią straciła wybitnego krytyka, tłumacza, literata i poetę.

Antoni Lange był estetą z urodzenia, w pogoni za pięknem przebył olbrzymie obszary literatury powszechnej, od symbolistów francuskich zwrócił się do romantyków angielskich, poetów hiszpańskich, klasycznej Grecji i starożytnego Wschodu.

Owocem tej pogoni jest cały szereg przekładów i prac literackich. Przystoił literaturze polskiej dzieła i utwory pisarzy i poetów francuskich, włoskich, hiszpańskich; do najcenniejszych należą przekłady z języka hin-

duskiego i perskiego. W wędrowce tej niezmienne wyćwiczył i wydoskonalił własną formę. Stał się twórcą całego szeregu trudnych a wytwornych form wiersza.

Jednak obok wirtuozostwa formy i słowa, poezję Langego cechuje moc uczucia.

Duszę jego szarpał ból narodowy, a wyraz tego dał w „pieśniach społecznych”.

Był słynnym nowelistą; są one pełne światła i barwy.

Jednak najcenniejsze są jego krytyki. Zajął się on twórczością Żeromskiego, Reymona i Kasprowicza, i z zadania wywiązał się doskonale.

Naprawdę śmierć A. Langego jest wielką stratą dla całego świata literackiego Polski.

Curriculum vitae.

[Czyniąc zadość żądaniu Dyrekcji Gimn. II, a zarazem gwoili ułatwienia pracy biografom moim w przyszłości, by im dostarczyć wiarygodnych wiadomości z mojego życia, postanowiłem napisać swój żywot pocziwego studenta].

Rok, w którym ujrzałem naprzód lewem, potem prawem okiem światło dzienne, zaliczyć można do feralnych. Było to roku pańskiego 1907. W przeddzień moich urodzin 15 komet z długimi ogonami ukazało się na niebie i było tak jasno, że można było znaleźć zgubiony zegarek na ulicy nieoświetlonej, co jest teraz w dobie elektryczności wy-

kluczone nawet na oświetlonej ul. Jagiellońskiej w Nowym Sączu.

Dnia 28/XI działy się rzeczy niesłychane i niewiarygodne. Pan Bóg z zajęciem obserwował zabawę między Japończykami a Moskalami; św. Piotr wpuścił poraz pierwszy do nieba recenzenta, — który parę lat temu wyrzucony i z nieba i z piekła, założył na księżycu pismo rewolwerowe kontra ustrojowi nieba — dla świętego spokoju; cesarz Franciszek wyrwał swój pierwszy siwy włos ze swych bokobrodów, Kłoto zapatrzona i flirtująca z Nowym Rokiem 1908 wyprędkła nić mojego żywota z kłębka bezużytecznej kądzieli. Gdy zaś zobaczyła, jaka pokraka wyszła z pod jej ręki, ogarnięta czarną melancholią i zawiedziona w miłości, włożyła miast moją nić żywota, swoją głowę pod

ostre nożyce Atropy i straciła głowę. Atropos widząc co się stało, połknęła z rozpaczny nożyce, skoczyła z nieba na łeb i oparła się aż na księżycu o ramię samotnego Twardowskiego.

Tem się też tłumaczy fakt, że od moich urodzin żaden uczciwy i porządny człek się nie urodził.

Pochodzę z dość wysokiej rodziny. Ojciec jako student politechniki lwowskiej, mieszkał w jedynej 3-piętrowej kamienicy we Lwowie na poddaszu „kątem”, a matka jako pensjonarka u Sacrosierek we Lwowie, mieszkała na drugim piętrze, a ja wybrawszy średnią arytmetyczną urodziłem się na pierwszym piętrze w domu przy ul. 3 Maja w Przemyśle. Gdy obchodziłem 10-lecie urodzin, dom ten z wyrzutów sumienia runął, a żydzi sprzedali z niego cegły na rumowisko.

O ile sobie pamiętam, pierwszymi moimi wyrazami było: „dajcie coś się napić, bo zimno!” a z powodu rozgorączkowania ojca i zdziwienia moim pokracznym wyglądem, zamiast flaszki z mlekiem i cumelkiem, dostałem flaszkę z wódką, ale nie monopolową, bo wtedy ludzie byli na to za głupi. Gdy sobie pociągnął, zacząłem robić brewerje i drzeć się w niebogłoso, za co zapoznałem się z pasem bliżej, to znaczy namacalnie...

Pewnego dnia zawieziono mnie odświętnie ubranego do jednego pana czarno ubranego, który oblał mnie zimną wodą. Od tego dnia wbrew mojej woli wołano mnie Mietek, i od tego dnia dostałem wodowstrętu, który objawiał się tem, że za największą karę uważałem nakaz obmycia się!...

Pewnego razu, gdy na prośby ojca, bym mu powiedział „tata”, pokazałem mu język i odwróciłem się nieodpowiednią częścią ciała do niego, powyższa część weszła w zażyłą znajomość z pasem. — Uważam ten fakt za pierwszy objaw złośliwości, niesprawiedliwo-

ści ludzkiej i wykorzystywania dogodnych sytuacji.

W piątym roku życia wstąpiłem do szkoły i zakochałem się w mojej ciotce, dlatego, bo się zawsze do mnie podpuszczała i całowała mnie, a przeczytawszy ukradkiem w jakimś romansie (z pewnością Mniszkówny), co w danych wypadkach należy robić, oświadczyłem się jej. To pociągnęło za sobą karę codziennego czterorazowego mycia się i znajomość z pasem...

Odtąd pas stał się moją „wierną kochanką”, z którą nie rozstawałem się aż do 14 roku życia.

W szkole byłem jedynym uczniem, który na pytanie nauczycielki: „tyś rozbił szybę?” mógł odpowiedzieć twierdząco, a na pytanie: „masz zadanie?” — przecząco. Czem uradowana nauczycielka zaraz doniosła ojcu, który napędził mi rozum drogą okrężną zapomocą pasa. Od tego czasu odpowiadałem stale, mimo tego, że byłem tylko zaawansowany w tych pytaniach i odpowiedziach, zupełnie odwrotnie. Tak mnie zmuszono do kłamstwa.

Usłyszawszy raz zdanie, że panny lubią, gdy im się powie: 2 plus 2 = lampa, odpowiedziałem tak nauczycielce, za co klęczałem całą godzinę za tablicą. Mając tedy wolny czas do rozmyślań, wykalkulowałem, że to nie była panna. Po tym fakcie uczułem wstręt do płci nadobnej, czego dowodem choćby mój teraźniejszy tryb życia. Poniżej przytoczony fakt zilustruje moją skromność i niewinność.

Raz nauczyciel przyniósł posąg Wenus do klasy i spytał:

- Józiu, co ci się najlepiej podoba?
- Nogi!
- Co, nogi?! Pakuj manatki, marsz do domu!
- Zbysiu, a tobie?
- Płuca!

— Co, płuca!... Marsz do domu, jutro niech się ojciec zgłosi!

— No a tobie Mieciu?...

Zrezygnowałem z odpowiedzi, zabrałem książki pod pachę, obiecałem nauczycielowi, że jutro cała rodzina się zgłosi i poszedłem „na labę”. Po tym fakcie przez dwa dni leżałem w łóżku na brzuchu, bo inaczej leżeć nie mogłem...

Do I-szej gimnazjalnej chodziłem razem z bratem, któremu nie mogłem wybaczyć tego, że się o rok wcześniej odemnie urodził, a za to nie dał mi garści soczewicy i cukierków i że był wściekle do mnie podobny.

Profesorowie nie odróżniali nas od siebie.

— Zbigniew powie mi, ile jest 7×7 ?

— ...Czternaście!

— Siadaj! Cielę!!

— Mieczysław!

Myślę sobie: dodam mu, by się nie złościł 2.

— Szesnaście!...

— Czy wy jesteście bliźniaki?!

— Nie!

— Aleście mimo to cielęta!

Tak cierpiałem za brata. Głupi, nie mógł powiedzieć więcej?... — Ja zwykle umiałem, a noty zamiast mnie, zapisywał prof. Zbyszowski, a jego zwykle „niedostatecznie” mnie. Wyszedłem na tem podobieństwie jak Polska na monopolach. — Tak było i w domu. Zbyszek stale zaczynał ze mną bitkę, a ja [pewno ojciec się mylił i nie odróżniał nas] brałem od ojca lanie...

W tym roku miałem cały rok i następny wolny, bo cesarzowi Fr. Józefowi nie podołała się broda cara Mikołaja i naodwrot — dlatego też bawili się żołnierzami w wojnę już 3 lata bez skutku.

W drugiej klasie dostałem pierwszy „urlop” na 3 miesiące za moje przekonania antysemityczne. Miałem korkowiec nabity stale w kieszeni i raz jakiemuś panu z brodą, co przy

jechał do dyrektora, a którego profesorowie strasznie się bali, strzeliłem między ślepią. Kara przekonała mnie o tem, że nami rządzi Żydzi. Więc chodziłem stale popołudniu na ul. Kazimierza w Przemyślu, gdzie mieszkali sami Żydzi, gdyż to imię ciągnie ich jak miód muchy, z kieszeniami pełnymi kamieni i tłukłem im szyby.

W II klasie celowałem w historji, bo umiałem na pamięć wszystkich królów polskich od Mieszka do Franciszka Józefa II.

C. d. n.

W. I.

MÓJ PAMIĘTNIK.

Znalazłem nad Dunajcem rękopis we flaszcze. Tekst niżej podaję.

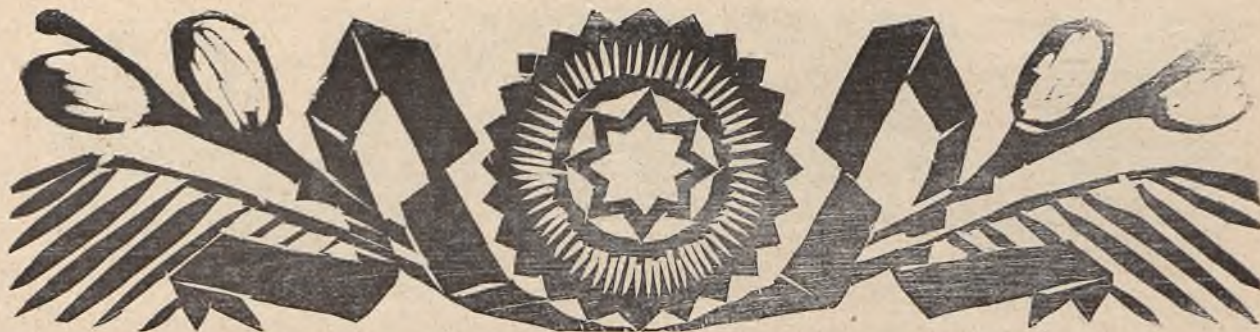
Rok 1927.

30/VI. Dostałem biegunki! jak wielu moich poprzedników, którzy jednak przypłacili poważnie ją śmiercią. Pierwszym i jedynym jej objawem była nieprzeparta chęć dostania się na biegun. Spakowałem manatki, wsiałem na Forda wraz z szoferem i pojechałem z radością, że chociaż raz w życiu namię się zadarmo i dużo lodów. Wziąłem ze sobą termometr, zapalniczkę, magnes i piąte koło do Forda.

15/X. Przed nami lód... lód... białe aż do nudności... Szofer objawia większe natężenie biegunki, gdyż jedzie tak szybko, jak polski pociąg pospieszny. Mam nadzieję, że przy takim tempie za parę dni pozbawimy się biegunki, gdyż osiągniemy biegun.

16/X. Dziś chcąc się przekonać, jaka temperatura panuje na pasie podbiegunowym,

wsadziłem termometr do wody [wykazywał 0°C], lodu [-5°C] i pod pachę [$+36^{\circ}\text{C}$]. Temperatura zupełnie znośna.

17/X. Dziś pękły nam 4 gumy od kół. Zapomniałem pompki i gumilaizonu. Szofer nalał do opon wody, poczekał, aż zamarzła, założył je na koła i pojechaliśmy.

19/X. Benzyna na wyczerpaniu. Nie spotkaliśmy dotąd żadnej stacji benzynowej. Co za porządki!

20/X. Dziś wlałem ostatnie krople benzyny do motoru z zapalniczki. Szofer obliczył, że wystarczy nam na 4 dni. A co potem?

25/X. Benzyny niema. Nie wiemy, gdzie biegun. Zapomniałem mapy w domu. Wziąłem kawałek sznurka, przywiązałem magnes do niego i uwiązałem go do auta, naumyślnie wystawiłem biegun dodatni magnesu na przód, bo przekonałem się, że tutaj jest biegun ujemny. Biegun zaczął silnie przyciągać do siebie magnes, a magnes lecąc do niego, ciągnął nas i auto! Jedziemy. Jak powrócę, dam mój wynalazek opatentować.

27/X. Szofer ze spotkanych białych niedźwiedzi zdjął futra i zrobił skrzydła. Teraz lecimy jak Nobile.

30/X. Według obliczeń szofera, jesteśmy już niedaleko bieguna, gdyż przejechaliśmy już 400 tys. klm, około 300 Eskimosów, 16 niedźwiedzi, 4 foki i 1 wieloryba.

31/X. B i e g u n !

Spotkaliśmy tu jakiegoś starca Amundsena, o którym mi opowiadał dziadek, że umarł na biegunkę. Ale kłamał! Starzec pokazał mi miejsce, skąd porwał, wbrew jego woli, Nobilego, jakiś lotnik Ludenborg, wskutek tego Nobile nie mógł odnaleźć bieguna.

1/XI. Wracamy w trójkę. Odwróciłem magnes odwrotnie i teraz nas ciągnie biegun dodatni. Amundsen jest zadziwiony postępem techniki.

4/XI. Ratunku! Magnes się urwał! S.O.S.

5/XI. Jesteśmy w okolicy, z której jeszcze nikt nie robił zdjęć fotograficznych; my też nie robimy.

6/XI. Stoję na tym miejscu, na którymby stał Napoleon, gdyby zdobył biegun.

8/XI. Znaleźliśmy radio-odbiornik. Słuchamy koncertów jakiegoś szczepu Kannibalów [z pewnością potomków Hannibala] i stale przypomina mi się Warszawa ze swojemi koncertami.

10/XI. Nie mamy co jeść.

11/XI. Amundsen opowiadał, że załoga Italji z głodu jadła mięso ludzkie. Rzucano losy, kto ma być „obiadem” i los padł na jakiegoś Malgrena.

12/XI. Rzucaliśmy losy, kto ma być dla nas pokarmem. Wyciągnął Amundsen, ale nie chcieliśmy go zjeść, bo za stare mięso i śmierdzące z pewnością.

13/XI. Szofer wyciągnął los. Niestety! Czuć go benzyną. Mnie nie pozwolono ciągnąć losu, bo jako literat, muszę mieć łykowane mięso. Co będzie?

14/XI. Zjedliśmy opony i obicie z siedzeń. Został tylko szkielet Forda.

16/XI. Głód... nie... mogę... już... nic... pis....

Młoda prasa.

Na wystawę czasopism młodzieży i dla młodzieży, zorganizowaną przy Szkolnej Okręgowej Wystawie w Krakowie przez redakcję naszego pisma, nadesłały numery okazowe lub roczniki następujące pisma:

1. Brzask, Mariówka [woj. kielecki]	32. Młody Polak, Katowice	64. Powściągliwość i Praca, Miejsce Piastowe
2. Chorągiew Marji, Kraków	33. Młodzi, Kraków	65. Promień, Gorlice
3. Cześć Marji, Inowrocław	34. Młodzież Abstynencka, Krak.	66. Promień, Nieśwież
4. Czyn młodzieży, Warszawa	35. Młodzież Błękitna, Lublin	67. Promień, Ostrów Wlkpl.
5. Czwartak, Kraków	36. Młodzież Misyjna, Warszawa	68. Promień, Radom
6. Dziś i Jutro, Kraków	37. Młodzież Podlasia, Biała Podlaska	69. Przegląd chyrowski, Chyrów
7. Echa szkolne, Drohobycz	38. Młodzież Polsk. Czerwonego Krzyża, Warszawa	70. Przyjaciół młodzieży, Poznań
8. Echo Filomatów, Bydgoszcz	39. Młodzież Pomorska, Wąbrzeźno	71. Przyszłość, Ropczyce
9. Echo klasy, Warszawa	40. Mój przyjaciel, Warszawa	72. Rycerz Niepokalanej, Grodno
10. Echo szkolne, Lida	41. My młodzi, Sokal	73. Sądeczanka, Stary Sącz
11. Echo szkolne, Lwów	42. Nasza myśl, Kraków	74. Skaut, Lwów
12. Echo szkolne, Łomża	43. Nasza myśl, Pińsk	75. Spójnia, Sandomierz
13. Efeb, Jasło	44. Nasza praca, Tomaszów Lub.	76. Świat szkolny, Częstochowa
14. Filareta, Radom	45. Nasz Widnokrąg, Krzemieniec	77. Świt, Kalisz
15. Gazetka szkolna, Łódź	46. Nasze gimnazjum, Kraśnik	78. Świt, Kraków
16. Harcerz, Warszawa	47. Nasze myśli, Katowice	79. Ucieszne obrazki, Kołomyja
17. Hejnał, Kraków	48. Nasze życie, Miechów	80. Wiadomości harcerskie, Krak.
18. Iskry, Warszawa	49. Nasz świat, Sosnowiec	81. W słońce, Lublin
19. Jutrzenka, Siennica [woj. warszawskie]	50. Naszym szlakiem, Bydgoszcz	82. Współpraca młodzieży, Kielce
20. Kierownik Stow. młodzieży, Poznań	51. Na tropie, Katowice	83. W średniej szkole handlowej, Stryj
21. Krakus, Nowy Targ	52. Obrok duchowny, Kraków	84. Znicz, Brody
22. Lot, Nowy Sącz	53. Ognisko, Tczew	85. Znicz, Kraków
23. Lutnia szkolna, Wadowice	54. Ogniwa, Bielany p. Warszawą	86. Znicz, Tczew
24. Łącznik, Leśna Podlaska	55. Ogniwo, Lwów	87. Zorza, Trzemeszno
25. Mały Misjonarz, Górna Grupa [Pomorze]	56. Orle, Nowy Sącz	88. Z pod czapki uczniowskiej, Poznań
26. Mały świątek, Kraków	57. Orle, Lwów	89. Życie szkoły, Warszawa
27. Młoda myśl, Harbin [Chiny]	58. Orli lot, Kraków	90. Życie wirowskie, Wirów [woj. lubelskie]
28. Młoda myśl, Końskie [woj. kieleckie]	59. Pierwiosnek, Srem	
29. Młoda myśl, Pabjanice	60. Płomyczek, Warszawa	
30. Młoda Polska, Poznań	61. Płomyk, Warszawa	
31. Młody gimnazjasta, Tczew	62. Pod znakiem Marji, Zakopane	
	63. Polskie pachole, Lille [Francja]	

Dnia 22 b. m. komplet powyższych pism został wysłany na Powszechną Wystawę Krajową do Poznania.

Wszystkim P. T. Czytelnikom i Przyjaciółom naszego pisma Redakcja życzy „Wesołego Alleluja“!

NASZE ŻYCIE.

Semin. żeń. Ku uczczeniu imienin Marszałka J. Piłsudskiego odbyła się w sali Soła akademja dla uczenic seminarjum i gimnazjum żeńskiego. — Gorące przemówienie p. prof. Artymiaaka odzwierciedliło całą ideologję tego ukochanego Marszałka Polski.

Panna Pajorówna uczenica gimn. żeńsk. pięknie i uczuciowo odśpiewała wiersz o Piłsudskim. Do uprzyjemnienia akademji nie mało przyczynił się chór uczenic semin. pod batutą p. prof. Harasowskiej.

Dwie odśpiewane pieśni były bardzo starannie opracowane i pozostawiły u słuchaczy miłe wrażenie.

Ogólnie na akademji panował sympatyczny nastrój wywołany okazją i programem jej samej. M. M.

IV kurs wstępuje na zwykłą pedagogiczną Golgotę. Tradycyjny Kot [nie mówiąc już o lekcjach praktycznych i konferencjach!], wysuwa swoje pazury i powoli a nieubłagane mąci spokój i pogodną atmosferę, panującą dotychczas niepodzielnie w przybytku wiedzy na parterze.

Gimn. I. Jak wszędzie, tak i w gimn. I obchodzono dzień imienin J. Piłsudskiego uroczystie. Po nabożeństwie odbył się poranek w sali klasy VI. Przemówienie wygłosił prof. Hein. Uroczystość została zakończona odśpiewaniem hymnu narodowego „Jeszcze Polska nie zginęła”. Podobny poranek odbył się dla klas niższych przed nabożeństwem.

Gimn. II. W dniach 20—24 b.m. odbyły się w naszym gimnazjum rekolekcje, przeprowadzone przez ks. prof. Weryńskiego dla klas wyższych, a dla klas niższych przez ks. prof. Czerwa.

Młodzież tą drogą składa podziękowanie za podjęty trud nad podniesieniem ducha obu Ks. Kaznodziejom.

Podziękowanie.

Przewielebnemu Duchowieństwu, Wielmożnemu Panu Dyrektorowi, Gronu Profesor-skiemu i Koleżankom Zmarłej, oraz wszystkim, którzy uczcili pamięć najukochańszej naszej córeczki i siostrzyczki ś. p. Eugenji Leszczyńskiej przez wzięcie udziału w Jej pogrzebie, jakoteż Tym, którzy bądź osobiście, bądź pisemnie okazali swój żal po Jej stracie, a nam współczucie — składamy najserdeczniejsze „Bóg zapłać!”

Rodzina i rodzeństwo.

Od Redakcji.

Dalszy ciąg „Turnieju zadaniowego” oraz artykułu Miecz. Kier. „My a Turbacz” ukaże się w następnym numerze, który ukaże się dn. 17 kwietnia b. r.

**Każdy Czytelnik współpracownikiem
pisma — oto nasz cel!
Popierajcie S a m o p o m o c szkolną!
Popierajcie „L O T”!**

NASZE SPRAWY.

Dnia 9/III odbyło się zebranie S. K. R. „Lotu”, na którym kol. E. Michalski wygłosił referat p. t. „Polska flota handlowa”. Referat opracowany bardzo przystępnie i rzeczowo, spotkał się z uznaniem całego zgromadzenia.

Po referacie rozwinęła się żywa dyskusja. Następane zebranie odbędzie się dnia 10/IV o godz. 3 popoł. z referatem kol. Kieresin-skiego M. „Filozofja Nietschego”.

Cena numeru pojedynczego 25 gr
Prenumerata: miesięcznie . 50 gr
kwartalnie . 1-50 zł

Adres Redakcji i Administracji:
Nowy Sącz, ul. Jagiellońska, Gimn. II.
Rękopisów nie zwraca się.

Redaktor odpowiedzialny: Prof. **Kazimierz Golachowski.**

Komitet redakcyjny uczniowie i uczniów szkół średnich w Nowym i Starym Sączu.

Drukarnia A. Mółka - Nowy Sącz, Pijarska 15.